

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/12/2015
Identifikačné číslo spisu:	8112232837
Dátum vydania rozhodnutia:	31.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8112232837.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: FINIMO a. s., so sídlom Mlynské Nivy 54, 821 05 Bratislava, IČO: 31 384 277, právne zastúpeného JUDr. Zuzanou Majcherovou, advokátkou, so sídlom Mlynské Nivy 54, 821 05 Bratislava, proti žalovanému: IM Pharma, spol. s r. o., so sídlom Čapajevova 23, 080 01 Prešov, IČO: 36 762 814, právne zastúpeného JUDr. Lýdiou Farbakovou, advokátkou, so sídlom Floriánova 12, 080 01 Prešov, o zaplatenie 3 058,45 eur, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. augusta 2014 č. k. 5Cob/26/2014-83, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov uznesením zo 14. februára 2014 č. k. 18Cb/38/2013-53 zamietol návrh žalobcu na pripustenie zmeny účastníkov konania na strane žalobcu z 08. januára 2014 podľa § 92 ods. 2 a ods. 3 O. s. p. v spojení s § 109 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

V dôvodoch poukázal na ust. § 109 Exekučného poriadku, ktoré upravuje tzv. poddĺžnicu žalobu, ktorá je osobitným typom žaloby a konanie o nej je klasickým sporovým konaním podľa tretej časti O. s. p. V poddĺžnickej žalobe ide o právny vzťah, ktorý oprávnenému dovoľuje, aby vo vlastnom mene uplatňoval právo povinného vyplývajúce z hmotnoprávneho vzťahu povinného k jeho dlžníkovi. Ďalej konštatoval, že ide len o procesné oprávnenie uspokojiť sa z pohľadávky povinného voči jeho dlžníkovi a prechod aktívnej legítimácie pri poddĺžnickej žalobe nie je vyslovený v žiadnom ustanovení zákona. Nestotožnil sa s názorom žalobcu, že by zastavením exekučného konania na základe návrhu oprávneného stratil žalobca aktívnu legítimáciu v konaní o poddĺžnickej žalobe a že by sa v celom rozsahu obnovila ex lege aktívna legítimácia povinného INFORAMA a. s. Súd teda nepovažoval zastavenie exekučného konania vedeného

Okresným súdom Bratislava II. za takú právnu skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením z 28. augusta 2014 č. k. 5Cob/26/2014-83 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa.

Odvolací súd v odôvodnení uznesenia citoval ust. § 109 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku. Uviedol, že žalobca sa podaným návrhom na začatie konania z 08. októbra 2012 domáhal vydania platobného rozkazu na zaplatenie 3 058,45 eur s príslušenstvom v zmysle ust. § 109 Exekučného poriadku po tom, čo žalovaný nereagoval na exekučný príkaz súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára sp. zn. Ex 6592/11 zo 17. apríla 2012, doručený mu 23. apríla 2012. Predmetom exekučného príkazu bolo nevyplatenie pohľadávky povinnému INFORAMA a. s. na základe neuhradenej faktúry č. 1520120133 z 31. marca 2012 v sume 3 556,08 eur dlžníkom povinného spoločnosťou IM Pharma, spol. s r. o. - žalovaným v predmetnom konaní. Žalovaný žalobcom uplatnenú pohľadávku v celom rozsahu namietal. V priebehu konania došlo k zastaveniu exekučného konania sp. zn. 0Er/2476/2011, Ex 6592/2011 uznesením zo 14. novembra 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14. decembra 2013 podľa § 57 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku na žiadosť oprávneného FINIMO a. s. na základe toho, že došlo k uspokojeniu pohľadávky žalobcu oprávneného voči povinnému INFORAMA a.s., v exekučnom konaní.

Odvolací súd uviedol, že exekučný príkaz je len procesným úkonom exekútora, ktorým sa začína vlastné vykonávanie exekúcie a ktorým sa prikazuje dlžníkovi povinného, aby vyplatil pohľadávku povinného oprávnenému. Až na jeho základe v zmysle § 109 ods. 1 Exekučného poriadku oprávnený získava aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o vyplatenie pohľadávky voči dlžníkovi povinného. Evidentne z tohto ustanovenia vyplýva, že ide o oprávnenie podať poddĺžnicu žalobu voči dlžníkovi povinného. Ide o získanie aktívnej legitímácie na podanie takejto žaloby, ktorá zaniká zastavením exekučného konania. To však neznamena, že dochádza k situácii, akú má na mysli ust. § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., teda, že dochádza k prevodu alebo prechodu práv na povinného INFORAMA a. s., Mlynské Nivy 54, Bratislava označeného takto v exekučnom príkaze súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára v konaní Ex 6592/11. Evidentne by tým dochádzalo k obchádzaniu Zákona o súdnych poplatkoch, keďže podľa § 4 ods. 2 písm. j/ zákona č. 71/1992 Zb. je navrhovateľ v konaní o poddĺžnickej žalobe osobne oslobodený od platenia súdneho poplatku.

V konaní, ktoré začne v zmysle § 109 ods. 1 Exekučného poriadku ide o poddĺžnicu žalobu v rámci exekučného konania oprávneného proti povinnému (FINIMO a. s. ako oprávnený proti INFORAMA a. s. ako povinný), a teda v rámci takejto poddĺžnickej žaloby sa nemôže stať žalobcom povinný. Tým by sa poprel zmysel takejto poddĺžnickej žaloby, v rámci ktorej oprávnený sa domáha vo vlastnom mene od dlžníka povinného na jeho všeobecnom súde vyplatenia pohľadávky.

Odvolací súd záverom dodal, že tým nechce povedať, že INFORAMA a. s. nemá pohľadávku proti v tomto konaní žalovanému, ale nemôže sa jej domáhať v rámci poddĺžnickej žaloby. Ak by súd pripustil túto zmenu účastníka, poprel by sa zmysel poddĺžnickej žaloby, kedy sa oprávnený domáha vo vlastnom mene od dlžníka povinného na jeho všeobecnom súde vyplatenia pohľadávky. Žalobca toto oprávnenie domáhať sa vo vlastnom mene od dlžníka povinného vyplatenia pohľadávky získal na základe osobitného procesného oprávnenia v zmysle § 109 ods. 1 Exekučného poriadku. Túto pohľadávku nezískal prevodom či prechodom, a preto ani spätné stratou tohto procesného oprávnenia nedochádza k prevodu či prechodu tejto pohľadávky na povinného.

Krajský súd v Prešove uznesením z 18. septembra 2014 č. k. 5Cob/26/2014-85, okrem iného, pripustil dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. augusta 2014 č. k. 5Cob/26/2014-83 z

dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (ust. § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), pretože v tomto rozhodnutí odvolací súd riešil otázku prípustnosti zmeny účastníka v poddĺžnickej žalobe, kde by namiesto žalobcu - oprávneného do takéhoto konania vstúpil jeho povinný. Odvolací súd mal za to, že v poddĺžnickej žalobe takáto zmena účastníka nie je možná z dôvodov, ktoré vysvetlil v uznesení z 28. augusta 2014.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 28. augusta 2014 č. k. 5Cob/26/2014-83 podal žalobca dovolanie. Prípustnosť dovolania vyvodzuje z ust. § 239 ods. 2 O. s. p., pretože odvolací súd uznesením z 18. septembra 2014 č. k. 5Cob/26/2014-85 pripustil proti napadnutému uzneseniu dovolanie.

Žalobca je toho názoru, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, sú nedostatočne odôvodnené, nemajú oporu v platnej právnej úprave. Žalobca tiež namieta nevysporiadanie sa s argumentáciou žalobcu uvedenou v podanom odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa.

V dovolaní poukázal na ust. § 488 Občianskeho zákonníka, § 105 ods. 1, § 106, § 107 ods. 1 a ods. 2 a § 108 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Exekučného poriadku a mal za to, že z ust. § 108 ods. 1 Exekučného poriadku vyplýva, že dňom doručenia príkazu na začatie exekúcie dlžníkovi povinného stráca povinný právo na vyplatenie pohľadávky a týmto právom od momentu doručenia disponuje len oprávnený. Konštatovanie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, že dorúčením exekučného príkazu nedochádza k žiadnemu prevodu alebo prechodu práv na oprávneného je priamo v rozpore s ust. § 108 Exekučného poriadku. Právoplatnosťou uznesenia Okresného súdu Bratislava II. zo 14. novembra 2013 sp. zn. 0Er/2476/2011 o zastavení exekúcie stratil oprávnený (žalobca FINIMO a. s.) procesné postavenie oprávneného v exekučnom konaní a akékoľvek právo na vyplatenie pohľadávky voči dlžníkovi povinného (žalovanému). Skončením exekúcie zanikli účinky príkazu na začatie exekúcie a exekučného príkazu. Dňom právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie vstúpila INFORAMA, a. s. opätovne do všetkých práv a povinností týkajúcich sa súm, ktoré mal dlžník povinného (žalovaný) vyplatiť oprávnenému (žalobcovi FINIMO a. s.) a ktoré neboli oprávnenému do dňa zastavenia exekúcie vyplatené.

Poukazujúc na ust. § 109 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku je žalobca toho názoru, že právoplatným skončením exekúcie účinky exekučného príkazu zanikajú. Zastavením exekúcie stráca oprávnený nárok na zaplatenie pohľadávky a na podanie žaloby. V začatom súdnom konaní, predmetom ktorého je nárok na zaplatenie pohľadávky stráca oprávnený aktívnu legitimáciu a túto v dôsledku prechodu práva na zaplatenie pohľadávky na povinného nadobúda opäť povinný.

Žalobca ďalej citoval ust. § 79 ods. 1 a § 80 O. s. p. a uviedol, že subjektom disponujúcim právom na zaplatenie žalovanej peňažnej sumy bol v čase podania návrhu len žalobca, a teda len žalobca bol oprávnený podať návrh na začatie konania. Žalovaný bol v čase podania návrhu povinný plniť len žalobcovi a nebol povinný (a ani oprávnený) plniť INFORAMA, a. s. Až 14. decembra 2013 prešlo právo na zaplatenie žalovanej peňažnej sumy na INFORAMA, a. s., a teda až od tohto momentu bola INFORAMA, a. s. oprávnená na základe návrhu na začatie konania doručenom súdu uplatniť si toto právo. Z dôvodu, že pred skončením konania právo na zaplatenie pohľadávky v dôsledku skončenia exekúcie prešlo späť na povinného, žalobca so súhlasom povinného doručil súdu návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu. Žalobca poukázal, že O. s. p. v § 92 všeobecne upravuje podmienky zmeny účastníkov konania. Predmetné ustanovenie sa vzťahuje na všetky súdne konania prebiehajúce podľa O. s. p. bez ohľadu na to, na základe akého právneho predpisu boli splnené podmienky pre podanie návrhu na začatie konania a následne podmienky pre postup podľa § 92 O. s. p. Predmetom konania je právo na vyplatenie peňažnej pohľadávky, ktorým disponuje INFORAMA, a. s. od zastavenia exekučného konania sp. zn. 0Er/2476/2011 a nie je žiaden dôvod, aby súd v dôsledku týchto skutočností nepripustil zmenu účastníka na strane žalobcu.

Odvolací súd sa podľa žalobcu nijako nevysporiadal s argumentáciou žalobcu uvedenou v odvolaní, predovšetkým s tým, že Exekučný poriadok jednoznačne vo svojich ustanoveniach upravuje prechod

práva na plnenie, ktoré je predmetom súdneho konania.

Dôsledkom nepripustenia zmeny účastníka konania na strane žalobcu je zmarenie možnosti INFORAMA, a. s. úspešne si uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky v súdnom konaní, a teda porušenie práva INFORAMA, a. s. na súdnu ochranu. Nepripustenie zmeny účastníka na strane žalobcu bude mať rovnaký právny následok ako neuplatnenie práva na zaplatenie pohľadávky v súdnom konaní v súlade s ust. § 109 ods. 2 Exekučného poriadku a vznik škody spočívajúcej v premlčaní pohľadávky a zhoršení jej vymožitelnosti.

Žalobca nesúhlasí ani s konštatovaním súdu, že by pripustením zmeny účastníka konania na strane žalobcu dochádzalo k obchádzaniu zákona o súdnych poplatkoch a stotožňuje sa s postupom súdu v konaní sp. zn. 7Cb/138/2012, pretože v zmysle zákona o súdnych poplatkoch je oslobodený od platenia súdnych poplatkov osobne len ten, kto sa domáha plnenia voči odporcovi, ktorý je voči nemu v postavení poddlžníka.

Žalobca záverom uvádza, že odvolací súd sa v rozhodnutí nijako nevysporiadal s právnou argumentáciou žalobcu ani s tým, prečo na daný prípad neaplikoval citované ustanovenia Exekučného poriadku. Odvolací súd rozhodol inak ako vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach a aj v rozpore s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveným vo svojej rozhodovacej činnosti predchádzajúcej rozhodnutiu odvolacieho súdu a toto svoje odlišné rozhodnutie dostatočným spôsobom neodôvodnil.

Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že pripustí, aby do konania namiesto doterajšieho žalobcu FINIMO a. s., Mlynské Nivy 54, 821 05 Bratislava, IČO: 31 384 277 vstúpil ako žalobca INFORAMA, a. s., Mlynské Nivy 54, 821 05 Bratislava, IČO: 35 729 864.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, ktorý uznesenie súdu prvého stupňa ako správne potvrdil.

Uviedol, že exekučný príkaz je len procesným úkonom exekútora, ktorým sa začína vykonávanie exekúcie a ktorým sa prikazuje dlžníkovi povinného, aby vyplatil pohľadávku povinného oprávnenému, pričom až na základe ust. § 109 ods. 1 Exekučného poriadku v danom prípade žalobca získava aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o vyplatenie pohľadávky voči dlžníkovi povinného. Odvolací súd ďalej správne uviedol, že ide o získanie aktívnej legitimácie na podanie takejto žaloby, ktorá zaniká zastavením exekúcie, čo však neznamená, že dochádza k situácii akú má na mysli ust. § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. a to, že dochádza k prevodu alebo prechodu práv na povinného INFORAMA, a. s. označeného ako povinný v exekučnom príkaze súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára v konaní pod č. Ex 6592/11. V konaní, ktoré sa začne v zmysle § 109 ods. 1 Exekučného poriadku ide o poddlžnícku žalobu v rámci exekučného konania oprávneného proti povinnému (FINIMO a. s. ako oprávnený proti povinnému INFORAMA, a. s.), a teda v rámci poddlžníckej žaloby sa nemôže stať žalobcom povinný (INFORAMA, a. s.), pretože došlo by k popretiu zmyslu poddlžníckej žaloby, v rámci ktorej sa oprávnený domáha vo vlastnom mene od dlžníka povinného na jeho všeobecnom súde vyplatenia pohľadávky. Návrhu na zmenu účastníka konania možno vyhovieť len v tom prípade, ak sú preukázané formálne podmienky pre takýto postup podľa § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., čo znamená, že nastala taká právna skutočnosť, s ktorou zákon spája prevod alebo prechod práva na iný právny subjekt, ak sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšieho účastníka konania a nastala po začatí konania. Zastavenie exekučného konania podľa § 57 ods. 1 písm. c/ Exekučného poriadku však Okresným súdom Bratislava II. nie je takou právnou skutočnosťou, s ktorou by zákon spájal prevod alebo prechod práva na iný právny subjekt.

Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), má náležitosti v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p., skôr ako pristúpil k vecnému prejednávaniu dovolania skúmať, či je dovolanie prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Z ust. § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. (v znení účinnom od 01. januára 2015) vyplýva, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska, dovolanie je tiež prípustné, ak odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky žiadneho z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 O. s. p. Odvolací súd síce pripustil dovolanie proti napadnutému uzneseniu, avšak urobil tak v samostatnom uznesení z 18. septembra 2014 č. k. 5Cob/26/2014-85 a nie vo svojom potvrdzujúcom uznesení z 28. augusta 2014 č. k. 5Cob/26/2014-83 ako to ukladá § 239 ods. 1 O. s. p., a preto prípustnosť dovolania v tejto veci nie je možné vyvodiť z ust. § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p.

S prihliadnutím na ust. § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu, bez ohľadu námietku účastníka, povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p. Ak teda nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť z ust. § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p., treba posúdiť prípustnosť dovolania podľa dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., t. j., či odvolacie konanie nebolo postihnuté niektorou z vád uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p.

Podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Ustanovenie § 237 ods. 1 O. s. p. teda pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Dovolanie proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu by bolo prípustné len, ak je toto rozhodnutie postihnuté niektorou z vád zmätočnosti uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p., t. j., že naozaj došlo ku skutočnostiam, v dôsledku takáto vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí odvolacieho súdu.

Žalobca namieta nedostatočné právne odôvodnenie napadnutého uznesenia a nevysporiadanie sa s argumentáciou žalobcu uvedenou v podanom odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa. Z toho možno vyvodiť, že žalobca namieta vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Ak by k takémuto nesprávne postupu súdu došlo, zakladalo by to prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Existenciu vád konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. žalobca netvrdil a tieto nezistil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. sa rozumie

taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom odvolacieho súdu alebo či sa tak stalo v dôsledku postupu súdu prvého stupňa a odvolací súd neurobil v tomto smere nápravu.

Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Ústavný súd Slovenskej republiky judikoval, že ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú alebo sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti treba považovať rozhodnutie súdu za riadne neodôvodnené a arbitrárne. V prípade, že súdne rozhodnutie nie je riadne odôvodnené dochádza k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a zakladá tak prípustnosť dovolania účastníka konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (v znení účinnom od 01. januára 2015).

Dovolací súd zistil, že odvolací súd sa v napadnutom uznesení vysporiadal so všetkými pre rozhodnutie relevantnými námietkami a tvrdeniami účastníkov konania, a preto dospel k záveru, že namiataná vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., teda, že postupom súdu bola účastníkovi (žalobcovi) odňatá možnosť konať pred súdom sa v odvolacom konaní nevyskytla. Sám žalobca aj v dovolaní uvádza, že súdy svojím postupom zmarili možnosť, aby si INFORAMA, a. s. úspešne uplatnil právo na zaplatenie pohľadávky v súdnom konaní (ktorá však dovolanie nepodala), teda nie dovolateľovi.

Vada konania vymedzená v ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V spojitosti s § 167 ods. 2 O. s. p. toto ustanovenie primerane platí aj pre odôvodnenie uznesenia súdu.

Ústavne konformným výkladom ust. § 157 ods. 2 O. s. p. pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne

argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O. s. p. sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá jednak základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p. a súčasne dovolací súd v ňom dostatočným spôsobom objasnil dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, preukázané skutočnosti, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. To, že s právnymi závermi odvolacieho súdu žalobca nesúhlasí a sú v rozpore s jeho právnym názorom nie je možné vyhodnotiť ako vadu uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Vecnú správnosť rozhodnutia je možné skúmať len pri dovolaní prípustnom podľa § 239 O. s. p. (čo sa však v tomto prípade nestalo). Pokiaľ sa aj dovolací súd nevysporiadal s inými rozhodnutiami odvolacieho súdu, na ktoré poukázal žalobca v dovolaní, tieto boli vydané len v krátkom čase pred prijatím napadnutého rozhodnutia a neboli pre dovolací súd závažné. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia tiež nevyplýva, že by dovolací súd neakceptoval alebo že by odlišne, bez riadneho zdôvodnenia riešil vznik aktívnej legítimácie oprávneného (žalobcu) z pohľadávky povinného (spoločnosť INFORAMA, a. s.) po doručení exekučného príkazu na prikázanie tejto pohľadávky povinného v exekučnom konaní, ako túto otázku riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 5Obo/22/2008. Odvolací súd právne posudzoval, či po zastavení exekučného konania v priebehu súdneho konania o poddĺžnickej žalobe prešli práva a povinnosti žalobcu v poddĺžnickej žalobe na povinného, t. j. v danom prípade na spoločnosť INFORAMA, a. s.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov dospel k záveru, že závery odvolacieho súdu nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že uznesenie odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a dovolací súd nezistil ani to, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo postihnuté inou vadou taxatívne vymenovanou v § 237 ods. 1 O. s. p. Záverom dovolací súd ešte považuje za potrebné uviesť, že otázka zamedzenia prístupu k súdu by skôr bola aktuálna (pri určitom nesprávnom postupe súdu) zo strany spoločnosti INFORAMA, a. s., pretože jej vstup do konania nebol pripustený, avšak táto spoločnosť dovolanie nepodala, a teda sa nedomáha ochrany svojho práva na prístup k súdu.

K námietke žalobcu ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce

aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia žalobcu boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanému v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania žalovanému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.